

Ätradalens Hembygds-krets Nyhetsbrev Nr: 20

Heberg 2025 12 11

Hej alla,

Här kommer sista nyhetsbrevet för i år. Det har varit en lugn sista del av hösten, då jag inte har kunnat delta i några möten. Margaretha Tönsgård var vänlig nog att ta Hembygdsrådets möte i början av december för mig. Tack Margaretha! Jag har lagt ut en preliminär verksamhetsplan här intill. Där saknar jag en värd för vårt sista möte för detta fiskalår. Är någon intresserad att ta Sommarmötet så meddela mig, vi besöker gärna någon som har något intressant att visa upp.

Angående Frågesporten så har vi lagt in ett träningsläger inför starten i februari. Lagen har ju som bekant fått göra tre frågor till varje tävling, men vi har bara använt två av dem resten ligger i en frågebänk. Nu så ska vi göra en julgransplundring på dessa frågor. Julgransplundringen blir i Hebergs Bygdegård tisdagen den 13 januari, alltså på tjugondag knut. Någon förening som inte idag har något lag i frågesporten, så är ni välkomna att prova på, ni behöver inte ha fullt lag. Kom så många ni kan.

Anmäl till mig hur många ni blir och så får ni vidare info om tider mm.

Till slut önskar jag och Kerstin Er alla En Riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År.

Händer i kretsen 2026

Prel. Verksamhetsplan för ÄHK 2026

12/1 AU-möte, Verksamhetsplan 2026 hos Lars i Heberg

26/1 Styrelsemöte, Katrineberg

15/2 Frågesport deltävling 3, Köinge

15/3 Frågesport deltävling 4, Köinge

23/3 Styrelsemöte, inför årsmötet, Katrineberg

31/3 Sista dag att lämna in årsberättelser till Hallandsbygd

22/4 AU-möte inför årsmötet,

28/4 Frågesportfinal Halland i Tofta Bygdegård kl 14.00

April/Maj Årsmöte Askome

31/5 Sista inlämningsdag för artiklar till Hallandsbygd

8/6 Sommarmöte i

21/6 Midsommarfirande, Staffens Arr. Hemb.f. Abild och Slöinge/Eftra

2/8 Öppna stugornas dag

22-23/8 ev. Tidsresan

Juni- Augusti Vi visar vår bygd Gunnarp

4/10 Hallands Hembygdsråds höstmöte,

Oktober Bokhämtardag

Oktober Styrelsemöte

November Arkivens dag

Frågesport i Köinge

15 februari kl 14:00

Hör av dig till dina medlemmar och bjud in dem till denna trevliga tävling.

Falkenbergs kommun inbjuder till Kulturföreningsträff.

Inbjudan till Kulturföreningsträff 20-januari 2026!

Hej ni alla!

Idag när jag till er skickar detta mejl så är det endast 13 dagar kvar till Julafton! Wooow va tiden bara rusar men oavsett, jag/vi önskar er alla en härligt fin Jul, ett gott slut på år 2025 och ett Gott Nytt kommande 2026!

Tisdagen den 20/1 - 2026, då är det återigen dags för en gemensam sammankomst. Dessa möten ser vi ju som en bra möjlighet till att få träffa er alla. Förhoppningen även denna gång är ju självklart att ni kan och vill ansluta!

Vi som bjuder in er utövande och arrangerande kulturföreningar samt hembygdsföreningar är då Fredrik, Karolina och Emma på Kultur, fritids- och teknikförvaltningen. Tillsammans möts vi upp kl 18.00 i Argus-salen/Argus.

Vänligen O.S.A senast den 9/1 till: fredrik.loof@falkenberg.se. Jag ber er också allra ödmjukast om att ni skriver i er anmälan vilken förening ni representerar. Vi bjuder på smörgås (veg.) och kaffe.

Varmt välkomna

Karolina Petersson Fredrik Löf Emma Persson
Kulturchef Kultursamordnare Utredare/kvalitetstrateg

Från Kerstin Hultin och distriktet

Praktiska byggnadsvårdskurser – kurser i samarbete med

Byggnadsminnesföreningen i Halland & Länsstyrelsen i Halland och Kulturmiljö Halland:

23-24/5 – Fönstervårdskurser, Harplinge hembygdsgård

26/9 – Spåntaksläggning, Spannarps hembygdsgård.

Skriv gärna artiklar I Halland

Tidningen I Halland:

Nr 1, utgivning 8/5 och Nr 2, utgivning 27/11. Deadline 1 månad före.

Från Inger Karlsson fick jag detta:

"Har hittat denna dikt i Krogsereds hembygdsförenings gömmor. Är det någon som vet vem denne Oscar Carlsson var, som läste dikten eller vem som skrivit den? Hoppas jag skrivit av den rätt!"?

På nästa sida finns urklippet

Vid Hallandsföreningens i Stockholm nyligen hållna sammanträde på Högloftet på Skansen, varvid ett 60-tal hallänningar i Stockholm närvaro, föredrog föreningens klubbmästare målarmästare Oscar Carlsson ett skaldestycke kring halländska uttryck och talesätt.

I en miljö bland gamla hus och gårdar
och kulturella föremål från svunnen tid
Man samlat hop och kärleksfullt det vårdar,
som minner om en tid av ro och frid.
I nära grannskap ligger Oktorpsgården,
som seklers väder gett sin gråa färg.
Fast fler hundra år dock stadigt står den,
som ett bevis för halländsk must och mærg.
Hallänningar! Vår hembygd bör vi vörda.
Vad våra fäder sått, det får vi rikligt skörda.

"Halländska språket" börjar snart försvinna,
och mångt uttryck gått i glömskans grav.
En riktig hallänning är svår att finna,
som bibehållit språket, som hans hembygd gav.
En del exempel, vill jag här försöka ge,
felaktigheter kan ju alltid bära te.

En kaustanelka har nog alla sett,
så sant det växer näller vid en bröde.
Ett uhäll har ej mycket folkavett,
och högfärdstiken kallar man för spröde.
Ett spänne på en rem plär heta sölja,
och raft är en benämning på en stör.
En fröken-häst man brukar kalla följa,
och kossor kallar man för kör.

En märr, som skenar har fått löpsevane
och oxar kallar man för studa.
Grannens tupp den kallas hänste hane,
och hylabauren kan en gau å skuda.
Sura äpplen säger man e' kriska,
och man kan riva ner det som står yda la.
Hydda skrälle gör de som diska,
men en trompen däga, den gör ingen gla'.

En sliten strumpa kan en böda ve
och kälke kan en aga i en dosteli.
De går som hondan o, nån' pottarte'
men aga doste, borde en la bli'.
Ibland det frågas: ska de bära auf,
då någon skall en resa träda.
En kalv som födes, kan en lägga pau
och fnottar sig, det gör den, som har klåda.

En klådasaukare, har ni säkert sett,
när hani räddahöjen rodar.
Ett lass som hållar, ligger letta snett,
och all nämnes grödan, den frodar.
Det händer stundom att en ko går gäll,
och en smilfink kallar man för fessel.
En sekt är en litet såll,
ett större sådant kallas ressel.

I kyla blir man knabelhänt,
och valen är man om man fryser.
En skeckebo-o är den som någon sänt,
och hottlar gör man då man ryser.
Då en person ska rau seg sjel,
betyder att han ej skall tjäna.

Att ogräs rensa bort heter luga,
och skjorta bör en skefta om en kan,
Men aldrig tia än var-a en uga.
som tilltalsord, mest brukas ordet han,
Och vårta på ett finger heter blaina.
för två, man säger gärna tjo,
Och att vara ensam, är att vara aina.
och nöthår kallar man för to.

Att truta ut med munnen heter moba
och horrebossavär, är regn och storm.
Landsvägsdiken heter väjja-groba.
att stöpa, är att gjuta i en form.
Den som är vit i ögat, nämnes glosing.
Ett enkelt lagårdsredskap heter grainbo?
Att ha plamotter, är att hava "kosing".
Och alla linor kallar man för raib.

Ett dröbaskyl, de' är där det inte rinner
en ainvedskauda ger sig ej en tum.
En dröbecck, är den som inget hinner,
och Häbbare är namnet på ett rum.
En enkel låsinrättning, kallar man för verve,
och en Askepalt har kanske ingen sett.
Nu får jag sluta och sej tack och ferverl
Ifall att nån vill dansa melevett.

Härlig läsövning med halländska ordalydelser.

Konnen i, oa begreb ni allt?

Använd den när barnbarnen kommer hem till jul

På halländska.

1933

Vid Hallandsföreningens i Stockholm nyligen hållna sammankommando på Högskolan på Skansen, varvid ett 60-tal hallänningar i Stockholm närvaro, föredrog föreningsns klubbmästare, målarbästare Oscar Carlsson ett skaldestycke kring halländska uttryck och talesätt.

I en miljö bland gamla hus och gårdar
och kulturella föremål från svunnen tid
man samlat hop och kärleksfullt det vårdar,
som minner om en tid av ro och frid.
I nära grannskap ligger Oktorpsgården,
som seklers väder gett sin grå färg;
fast flera hundra år dock stadigt står den,
som ett bevis för halländsk mast och mærg.
Hallänningar! Vår hembygd bör vi värda.
Vad våra fäder sätt, det får vi rikligt skörda.

"Halländska språket" börjar snart försvinna,
och mångt uttryck gått i glömskans grav.
En riktig hallänning är svar att finna,
som bibehållit språket, som hans hembygd gav.
En del exempel, vill jag här försöka ge,
felaktigheter kan ju alltid bäraste.

En kaustanelka har nog alla sett,
så sant det växer nällar ve en bröde.
Ett uhäll har ej mycke folkavett,
och högfärdstoken kallar man för spröde.
Ett spanne på en rem plår heta sölja,
och raft är en benämning på en stör.
En froken-häst man brukar kalla följa,
och kossor kallar man för kör.

En mårr, som skenar har fått löpsävane
och oxar kallar man för studa.
Grannens tupp den kallas hänste hane,
och hylabauren kan en gau å skuda.
Sura äpplen säger man e' kriska,
och man kan riva ner det som står yda la.
Hydda skrälle göra de som diäka,
men en trompen däga, den gör ingen gla'.

En sliten strumpa kan en böda ve
och kälke kan en aga i en dostell.
De' går som honden om nån' pottarte'
men aga doste, borde en la bli.
Ibland det frågas: ska' de bära auf
då någon skall en resa träda.
En kalv som föda, kan en lägga pau
och fröttar sej, det gör den, som har kläda.

En kludasånka e, han ni säkert sett,
när han i raddahöjen rödar.
Ett lass som hållar, ligger letta snett,
och ali nämnes grödan den frodar.
Det händer stundom att en ko går gall,
och en smilfink kallar man för fessel.
En sekt det är ett litet litet säll,
ett större sådant kallas ressel.

I kyla blir man knaibelhänt,
och valen är man om man fryser.
Ett skeckebo-o är den som någon sänt,
och höttlar gör man, då man ryser.
På en person skall rau seg sjel,
betyder att han ej skall tjäna.
En klabbalauda är ett bäljaspel,
och spegepölsor växer ej på träna.

Att ogräs rensa bort det heter luga,
och skjorta bär en skeffa om en kan,
men aldrig tiare än var-a'enuga.
Som tilltalsord, mest brukas ordet han,
och värta på ett finger heter blisina.
För två, man gärna säger tjo,
och att vara ensam, är att vara aina.
Och nöthår kallar man för to,

Att truta ut med munnen heter moba
och horrebossa vär, är regn och storm.
Landsvägsdiken heta vejja-groba.
Att stöpa, är att gjuta i en form.
Den som är vitiögat, nämnes glosing.
Ett enkelt lagårdsredskap heter graiseb.
Att ha plamotter, är att hava "kosing".
Och alla linor kallar man för raib.

Ett dröbaskyl, de' är där det inte rinnen,
en sinvedsknuda ger sig ej en tum.
En dröbeck, de är den som inget hinner,
och Häbbare, är namnet på ett rum.
En enkel läsinrättning, kallar man för vervel,
och en Askepalt har kanske ingen sett.
Nu får jag sluta och sej tack och favel
ifall att nån vill dansa melevett.

Frågesport 2025-26

Lag	12/10 2025	16/11 2025	15/2 2026	15/3 2026
Fagered Hbf		Fika		
Morup-Stafsinge			Fika	
Okome-Köinge-Svarträ				Fika
Skrea	Tävling			
Slöinge-Eftra		Tävling		
Vinberg Ljunby			Tävling	
Årstad	Fika			Tävling

Sammanlgd ställning 2025-26

Lag	Oktober	November	Februari	Mars	Totalt
Fagered	9,17	7,50	0	0	16,67
Morup/ Stafsinge	7,83	7,00	0	0	14,83
Okome/Köinge/Svarträ	6,17	7,50	0	0	13,67
Skrea	8,67	6,17	0	0	14,84
Slöinge/Eftra	7,83	9,00	0	0	16,83
Vinberg/ Ljungby	7,33	6,17	0	0	13,50
Årstad	9,00	9,17	0	0	18,17

